Prima instanță: Judecătoria Bălți sediul central (judecător E.Balan)
Dosarul nr.3a-116/2023 (nr.2-21179556-03-3a-12102023)

CURTEA DE APEL BĂLȚI
Colegiul Civil și de Contencios administrativ
D E C I Z I E

12 noiembrie 2024 **mun. Bălți**

Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii **Natalia Chircu, Dumitru Corolevschi**
Grefier **Cristina Țurcanu**

examinând în ședință judiciară publică cererea de apel declarată de SRL"Grav-Metit"

în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ formulată de SRL„Grav-Metit" către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal privind acordarea facilităților fiscale, restituirea sumelor, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 13 iulie 2023,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 03.12.2021 SRL„Grav-Metit", prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu, a înaintat acțiune în contencios administrativ către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal privind acordarea facilităților fiscale, restituirea sumelor, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 16.09.2021 Agenția Servicii Publice, Departamentul înregistrare și licențiere a unităților de drept a emisă Decizia privind înregistrarea modificărilor, prin care s-a înregistrat și consemnat în Registrul de stat al persoanelor juridice modificările în actele de constituire ale persoanei juridice SRL „Grav- Metit"- „Capitalul social a schimba în 686000 lei, care se majorează din contul depunerii suplimentare bănești a asociatului unic în sumă de 685000 lei."

Menționează reclamantul că a procurat două mașini laser de tăiat, iar la 17.09.2021 au fost emise Declarațiile vamale, din care rezultă că,SRL„Grav-Metit" a achitat suplimentar suma de 132 211,40 lei, unde pentru o mașină laser de tăiat a fost achitat 113 575,69 lei, iar pentru altă mașină laser de tăiat a fost achitat 18635,71 lei.

Reclamantul face referire la pct.7 din Hotărârea nr.145 din 26.02.2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal și art.28 lit.q2) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal, menționând că, în vederea beneficierii de facilitățile menționate, agentul economic va efectua următoarele acțiuni: va adopta decizia privind plasarea mărfurilor ce vor fi importate/procurate în capitalul social; deținând decizia de majorare a capitalului social, agentul economic se va prezenta la Î.S. „Camera înregistrării de Stat" în scopul înregistrării modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat; agentul economic va prezenta la organul vamal, în al cărui rază activează, copia deciziei Î.S. „Camera înregistrării de Stat" privind înregistrarea formării sau majorării capitalului social, certificată de către Î.S. „Camera înregistrării de Stat" sau autentificat notarial.

Mai indică că, în cazul în care nu este prezentată copia documentului specificat anterior la momentul depunerii declarației vamale de import al activelor materiale, agentul economic importator achită TVA taxa vamală în modul stabilit de art.96 al Cod Fiscal și anexa nr.1 la Legea nr.1380 din 20.11.1997, iar restituirea ulterioară a sumelor încasate de către organele vamale nu se efectuează.

Consideră reclamantul că legislația nu prevede existența unui regim vamal special în vederea permiterii plasării mărfurilor respective, prin urmare, livrarea acestor mărfuri, fiind calificată drept o categorie a regimului vamal de import, cu acordarea facilității sub forma scutirii de plată TVA și a taxei vamale. Astfel, indică că, sub aspect tehnic, agentul economic, ca declarant în nume propriu, sau brokerul vamal, ca reprezentant al acestuia, va depune o declarație vamală de import obișnuit conform Normelor tehnice privind imprimarea, utilizarea și completarea declarației vamale.

Astfel, menționează că, de către SRL„Grav-Metit” au fost prezentate toate actele indicate supra organului vamal, în urma căruia, agentul economic a primit refuz privind acordarea facilităților solicitate în declarația vamală, motiv pentru care, reclamantul consideră că organul vamal a interpretat în mod eronat prevederile legale, deoarece consideră că SRL„Grav-Metit” se încadrează în prevederile pct.7 din Hotărârea nr.145 din 26.02.2014 și a îndeplinit toate condițiile specificate supra pentru a beneficia de acordarea de facilități vamale și fiscale.

Indică că Serviciului Vamal i-a fost adresată cerere privind acordarea facilităților vamale și fiscale, prin care s-a solicitat acordarea facilităților vamale și fiscale SRL„Grav-Metit” și restituirea din contul Serviciului Vamal în beneficiul SRL„Grav-Metit” suma de 132 211,40 lei. La 15.11.2021 a fost recepționat răspunsul nr.28/11-15905 din 10.11.2021 emis de Serviciul Vamal, prin care s-a indicat că cererea înaintată

se lasă fără examinare, ca fiind depusă tardiv, cu referire la prevederile art.289 din Codul Vamal.

Reclamantul menționează că nu au fost contestate acțiunile sau inacțiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali, însă referitor la argumentul Serviciului Vamal precum că cererea înaintată a fost depusă tardiv, reclamantul face referire la art.165 alin.(2) Cod administrativ, motiv pentru care consideră că, SRL„Grav-Metit" este în termen de a înainta cerere privind acordarea facilităților vamale și fiscale, dat fiind faptul că, nici în declarațiile vamale din 17.09.2021 și nici în răspunsul din 21.09.2021 eliberat de Serviciul Vamal PVI Briceni nu este indicată informația cu privire la exercitarea căilor de atac.

La fel, reclamantul menționează că în legătură cu înaintarea acțiunii respective a suportat cheltuieli de judecată compuse din cheltuielile de asistență juridică a avocatului în mărime de 10000 lei.

În drept, acțiunea se întemeiază pe dispozițiile pct.7 din Hotărârea nr.145 din 26.02.2014 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art.103 alin.1 pct.29) din Codul fiscal, art.28 lit.q2) din Legea nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, art.211, 212 Cod administrativ, art.94,96 Cod de procedură civilă.

Solicită SRL„Grav-Metit" obligarea pârâtului la acordarea facilităților vamale și fiscale SRL„Grav-Metit" la import, restituirea din contul Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord în beneficiul SRL„Grav-Metit" a sumei de 132211,40 lei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10000 lei și alte cheltuieli aferente examinării litigiului.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 07.12.2021 s-a dispus transmiterea acțiunii în contencios administrativ către instanța de judecată competentă Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 14.03.2023 procesul de examinare a cauzei a fost suspendat, cu transmiterea dosarului pentru soluționarea conflictului negativ de competență la Curtea Supremă de Justiție.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17.05.2023 s-a constatat competența Judecătoriei Bălți sediul central la examinarea respectivei cauze.

Poziţia instanţei de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 13.07.2023 acțiunea în contencios administrativ s-a respins.

Solicitarea apelantului:

La 03.08.2023 avocatul Sandu Stela în interesele SRL„Grav-Metit" a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 13.07.2023,

solicitând casarea hotărârii, cu adoptarea unei noi decizii de admitere a acțiunii în contencios administrativ. La 31.10.2023 a fost depus apelul motivat.

Termenul de declarare a apelului:

Articolul 231 alin.1 Cod administrativ prevede că hotărîrile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Potrivit art.232 alin.1 din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța reține că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 13.07.2023; SRL„Grav-Metit" a declarat apelul nemotivat la 03.08.2023, prin urmare, apelul este declarat în termenul legal.

Conform art.232 alin.2 Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărîrea contestată.

Copia hotărârii motivate a fost expediată apelantului la 04.10.2023 prin intermediul poștei terestre, iar reprezentantului acestuia, avocatului Sandu Stela la 03.10.2023 prin intermediul poștei electronice. Apelul motivat a fost depus la 31.10.2023, ceea ce denotă respectarea termenului pentru declararea apelului motivat.

Argumentele părţilor:

<u>În motivarea apelului</u> s-au invocat argumentele acțiunii în contencios administrativ. S-a menționat că hotărârea urmează a fi casată pe motiv că instanța n-a analizat toate aspectele importante pentru soluționarea cauzei. Susține că a respectat prevederile art.179 alin.1-4 Cod vamal și a depus toate actele necesare la declarația vamală; instanța a data apreciere greșită prevederilor Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale.

În pct.50 din hotărâre instanța argumentează poziția că utilajul importat de către SRL„Grav-Metit" a fost procurat din activele fondului statutar al întreprinderii, care a fost format din surse proprii, capitalul social al întreprinderii constituind 1340783 lei format din 686000 lei, care constituie depozitul bancar de la BC "Victoriabank" SA și 654783 lei - valoarea bunului, dar care nu este acoperit cu surse financiare din motiv că, bunul importat care constituie mijloace fixe a fost procurat din același depozit bancar, fapt care duce la nerespectarea condițiilor de beneficiere a facilităților fiscale și vamale la importul mărfurilor "mașina de tăiat metal cu lazer cu fibre LF3015LN 1000 WRAYCUS-1 buc. și mașina de tăiat și gravat cu lazer CO2 LC1390N-1 buc."

Cu toate acestea instanța nu face referire la prevederile legale unde ar fi indicat că reclamantul nu dispune de astfel de drepturi.

La pct.51 instanța indică că de către reclamant nu au fost prezentate careva acte ce ar demonstra că, utilajul vămuit a fost procurat din mijloacele în corespundere cu prevederile pct.(7) din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale. Referitor la acest argument menționează că anterior, în pct.43 și 44 din hotărâre instanța a reținut că au fost prezentate probe în acest sens.

Mai indică instanța că organul vamal în exercitarea la caz a dreptului discreționar atribuit de lege – Codul vamal, a acționat cu bună-credință în limitele legale stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul în limita împuternicirilor și în baza procedurii stabilite expres de Codul Vamal, însă nu a specificat care normă îi permite organului vamal de a încasa taxa în situația când bunurile importate sunt cumpărate din propriul capital statutar.

Totodată, la pct.52 instanța menționează că actul de inspecție la declarația vamală nr.116018085 din 17.09.2021, care a stat la baza refuzului facilităților fiscale și vamale, nu a fost contestat nici în procedură prealabilă la Serviciul Vamal și nici în instanța de judecată. Apelantul menționează că prin acțiunea înaintată a solicitat acordarea facilităților vamale și fiscale, iar contestarea declarației vamale nu este relevantă în acest caz.

În referința la apel intimatul Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii contestate, a relatat că apelul poartă un caracter declarativ și lipsit de suport juridic, acesta în mare parte, este o reiterare a cererii de chemare în judecată și care reflectă doar dezacordul apelantului cu soluția pronunțată de către instanța de fond. În acest sens, apelul declarat de SRL „Grav-Metit” nu relevă încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material, și nu conține careva temeiuri care ar duce la casarea Hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 13.07.2023.

Apelantul indică în apărarea sa că a depus toate actele necesare, că are dreptul de a benefica de facilități fiscale și vamale, că contestarea declarației vamale nu este relevantă cazului dat, însă menționează faptul, că nu este suficient să fie depuse documente pentru cazul din speță, ci acestea să și mai conțină informații veridice și să corespundă rigorilor, și totodată SRL„Grav-Metit” desigur că are dreptul de a benefica de facilități fiscale și vamale, doar cu respectarea întocmai a prevederilor și condițiilor specificate în pct.(7) din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale stabilite în art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal şi art.28 lit.q2) din Legea cu privire la tariful vamal, Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 26.02.2014, iar ce ține de contestarea declarației vamale, aceasta nu poate fi concomitent și manifestare de voință de plasare a mărfurilor într-o destinație vamală (art.1, alin (23) Cod vamal) din partea apelantului și totodată contestată, dar actul de inspecție la aceasta, care reflectă refuzul

din partea organelor vamale cu privire la acordarea de facilități fiscale și vamale, apelantul neapărat urma să-l conteste atât la Serviciul Vamal, cât și în instanța de judecată.

Poziția părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată reprezentantul apelantului SRL„Grav-Metit” , avocatul Dmitri Chistruga, a solicitat admiterea apelului pe motivele invocate.

Reprezentantul intimatului Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal, Ivaschiv Ina a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți consideră necesar de a respinge apelul, din considerentele ce urmează.

Potrivit art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Actele cauzei certifică faptul că la 18.06.2021 compania G.Weike Tech Co., Ltd. (China), în calitate de vânzător, și SRL"Grav-Metit"(Republica Moldova), în calitate de cumpărător, au încheiat contractul nr.GWK20210618AW privind procurarea mașinii de tăiat metal cu lazer cu fibre LF3015LN1000W RAYCUS-1 buc. și mașina de tăiat și gravat cu lazer CO2 LC1390N-1 buc.” la suma de 29000 dolari SUA /f.d.87-95 vol.2/.

La 13.09.2021 directorul SRL„Grav-Metit" Titov Alexandr s-a adresat șefului Biroului Vamal Nord cu cerere prin care a solicitat permisiunea de a desigila unitatea de transport sosită în adresa întreprinderii cu marfă din China până la depunerea declarației vamale, pe motiv că marfa respectivă în valoare de 29000 dolari SUA este preconizată pentru includerea în capitalul social al întreprinderii și este necesar de a fi efectuat raportul de evaluare de către expertul din cadrul Camerei de Comerț și Industrie /f.d.40 vol.2/.

Prin decizia Agenției Servicii Publice din 16.09.2021 s-a înregistrat și consemnat în Registrul de stat al persoanelor juridice modificările în actele de constituire ale persoanei juridice SRL"Grav-Metit", după cum urmează: capitalul social a schimba în 686000 lei, care se majorează din contul depunerii suplimentare bănești a asociatului unic în sumă de 685000 lei, fapt confirmat prin certificatul bancar privind depunerile suplimentare a asociatului, eliberat de sucursala Briceni BC”Victoriabank”SA la 14.09.2021/f.d.13 vol.1/.

Prin decizia Agenției Servicii Publice din 17.09.2021 s-a înregistrat și consemnat în Registrul de stat al persoanelor juridice modificările în actele de constituire ale

persoanei juridice SRL"Grav-Metit", după cum urmează: capitalul social a schimba în 1 340 783 lei, care se majorează din contul depunerii bunurilor în sumă de 654 783 lei și anume: mașină de tăiat metal cu lazer cu fibre LF3015LN1000W RAYCUS - 1 buc. anul fabricării 2021, nr.454128, culoare albă, stare tehnică nouă, producător G-WEIKE, China și mașina de tăiat și gravat cu lazer CO2 LC1390N-1 buc, anul fabricării 2021, nr.45412, culoare albă, stare tehnică nouă, producător G-WEIKE, China, procurate conform contractului de vânzare-cumpărare nr.GWK20210618AW din 18.06.2021, cu anexele respective /f.d.8-9 vol.2/.

În confirmarea întocmită de către Titov Alexandr, directorul SRL„Grav-Metit", se indică că mașinile de tăiat metal cu lazer au fost procurate din contul activelor capitalului social al SRL„Grav-Metit", formate din sursele proprii a asociatului întreprinderii Titov Alexandr /f.d.53 vol.2/.

La 17.09.2021 specialistul în domeniul vămuirii Ivanov Angela, angajat al brokerului vamal SRL„Dectrans-Broker", în numele SRL„Grav-Metit" a depus declarația vamală nr.1160 I 8085, la postul vamal Briceni (PVI), import definitiv cu facilitate, în regim vamal 4200 702, a mărfii "mașină de tăiat metal cu lazer cu fibre LF3015LN1000 WRAYCUS-1 buc. Și mașina de tăiat și gravat cu lazer CO2 LC1390N-1 buc." importate de la GWEIKE TECH CO.LTD CHINA, SHADONG, JINAN, HI TECH I SQUARE HIGH-TECH ZONE, în condiții de livrare FOB/ f.d. 67-69 vol.2/.

La 17.09.2021 agentul economic SRL"Grav-Metit" prin intermediul reprezentantului său la organul vamal a modificat declarația vamală nr.1160 I 8085 din 17.09.2021, rub.37 "regim" din 4200 702 în 4000 000 rub.47.

Declarația vamală nr.1160 I 8085 din 17.09.2021 a fost supusă verificării, în urma căreia funcționarul vamal a întocmit în Sistemul Informațional ASYCUDA World actul de inspecție la declarația vamală nr.1160 I 8085 din 17.09.2021, fiind redirecționată pe culoarul galben conform formularului de redirecționare.

În urma examinării actelor prezentate, funcționarul vamal a indicat despre necesitatea prezentării actelor suplimentare și anume cartela contului – 311, 242, 536, termenul limită de prezentare a actelor fiind până la 20.09.2021 ora 12.00.

La 20.09.2021 funcționarul vamal a indicat că în termenul stabilit au fost primite transcrieri de pe conturile 242, 311, 536 și a solicitat prezentarea confirmării faptului, din care mijloace financiare au fost cumpărate active fixe contribuite la capitalul statutar al SRL"Grav-Metit", termenul limită de prezentare fiind stabilit pentru 21.09.2021 ora 12.00.

După verificarea documentelor tranzacției de import cu privire la acordarea facilităților vamale și fiscale, la 21.09.2021 funcționarul vamal a menționat că sursa majorării capitalului social indicat în actele prezentate a fost utilizată pentru majorarea

capitalului social cu depozitul bancar și ulterior tot din aceiași sursă a fost procurat mijlocul fix, motiv din care organul vamal nu poate acorda facilitățile solicitate în declarația vamală.

Titov Alexandr și-a exprimat dezacordul cu decizia funcționarului vamal privind refuzul de acordare a facilitățile solicitate în declarația vamală, fapt pentru care a și semnat. Declarația vamală nr.116018085 a fost validată la 21.09.2021, fiind achitate de către SRL"Grav-Metit" la 21.09.2021 drepturile de import pentru utilajul vămuit în mărime de 134845,09 lei din contul de depozit la care mai rămăsese suma de 155247,15 lei.

La 26.10.2021 SRL„Grav-Metit” s-a adresat către Serviciului Vamal cu cerere privind acordarea facilităților vamale și fiscale. Prin răspunsul Serviciului Vamal nr.28/11-15905 din 10.11.2021, cererea a fost lăsată fără examinare, ca fiind depusă tardiv, cu trimitere la prevederile art.289 din Codul Vamal.

La 03.12.2021 SRL„Grav-Metit”, prin intermediul avocatului Ghenadie Odobescu, a înaintat acțiune în contencios administrativ către Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal, solicitând obligarea pârâtului la acordarea facilităților vamale și fiscale SRL„Grav-Metit” la import, restituirea din contul Serviciului Vamal, Biroul Vamal Nord în beneficiul SRL„Grav-Metit” a sumei de 132211,40 lei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10000 lei și alte cheltuieli aferente examinării litigiului.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul central din 07.12.2021 s-a dispus transmiterea acțiunii în contencios administrativ către instanța de judecată competentă Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 14.03.2023 procesul de examinare a cauzei a fost suspendat, cu transmiterea dosarului pentru soluționarea conflictului negativ de competență la Curtea Supremă de Justiție.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17.05.2023 s-a constatat competența Judecătoriei Bălți sediul central la examinarea respectivei cauze.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți sediul central din 13.07.2023 acțiunea în contencios administrativ s-a respins.

În argumentarea soluției instanța de prim nivel a motivat că suma percepută de Biroul Vamal Nord al Serviciului Vamal din contul SRL„Grav-Metit" în calitate de drept de import pentru utilajul vămuit "mașina de tăiat metal cu lazer cu fibre LF3015LN 1000 WRAYCUS-1 buc. și mașina de tăiat și gravat cu lazer CO2 LC1390N-1 buc.", a fost încasată în strictă conformitate cu prevederile legale, că reclamantul nu a prezentat careva acte ce ar demonstra că utilajul vămuit a fost procurat din mijloacele în corespundere cu prevederile pct.(7) din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale

stabilite în art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal şi art.28 lit.q2) din Legea cu privire la tariful vamal, Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 26.02.2014, fapt ce denotă că organul vamal în exercitarea la caz a dreptului discreționar atribuit de lege – Cod vamal, a acționat cu bună-credință în limitele legale stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul în limita împuternicirilor și în baza procedurii stabilite expres de Codul Vamal; că actul de inspecție la declarația vamală nr.116018085 din 17.09.2021, care a stat la baza refuzului facilităților fiscale și vamale, nu a fost contestat nici în procedură prealabilă la Serviciul Vamal și nici în instanța de judecată.

La 03.08.2023 avocatul Sandu Stela în interesele SRL„Grav-Metit" a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 13.07.2023, solicitând casarea hotărârii, cu adoptarea unei noi decizii de admitere a acțiunii în contencios administrativ. La 31.10.2023 a fost depus apelul motivat.

Conform art.195 Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169– 171.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.2 din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap.II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva

Suplimentar, Colegiul specializat scoate în evidență că în conformitate cu prevederile art.219 Cod administrativ,

(1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

(2) Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

(3) Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

(4) Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

Articolul 373 Cod de procedură civilă statuiază că

(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

(5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

(6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Articolul 2 alin.2 Cod administrativ prevede că anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art.5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art.17 Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 20 Cod administrativ prevede că dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.39 alin.(2) Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art.189 alin.1 Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Raportând normele de drept sus-indicate circumstanțelor cauzei, Completul judiciar, reieşind din dispoziţiile art.39 alin.(2), art.17 şi art.189 alin.1, 2 Cod administrativ, atestă că sesizarea instanţei de judecată de către orice persoană care în opinia sa revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice, fie prin refuzul autorităţii administrative de a soluţiona în termenul legal o cerere, implică existenţa obligatorie a două condiții, şi anume existența vătămării unui drept subiectiv recunoscut de lege a reclamantului şi vătămarea dreptului său să fie cauzat printr-un act administrativ, fie prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

Referitor la admisibilitatea acțiunii, completul judiciar notează că potrivit art.206 alin.1 lit.b) Cod administrativ, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Conform art.208 alin.3 Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Dispozițiile art.209 alin.1 lit.a) Cod administrativ statuiază că acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

Prin prisma normelor citate, în cazul acțiunii în obligare, se va respecta procedura prealabilă și în dependență de data recepționării răspunsului la cererea prealabilă sau data la care expiră termenul prevăzut pentru soluționarea cererii prealabile, începe să curgă termenul de adresare în instanța de contencios administrativ.

În speță, Colegiul constată că apelantul/reclamant a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară, expediind cerere prealabilă către Serviciul Vamal Republica Moldova la 26.10.2021. Răspunsul la cererea prealabilă a fost expediat la 10.11.2021, fiind recepționat la 15.11.2021, iar acțiunea în contencios administrativ a fost depusă la 06.12.2021, ceea ce denotă respectarea termenului de contestare în instanța de judecată.

Referitor la fondul acțiunii în contencios administrativ instanța de apel notează că potrivit art.10 alin.(1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice

dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În sensul art.11 alin.1 lit.b) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Potrivit art.5 Cod vamal, în sensul prezentului cod, următoarele noţiuni semnifică:

8) control vamal – acțiuni specifice îndeplinite de Serviciul Vamal cu scopul de a asigura respectarea legislației vamale sau a altor dispoziții care reglementează introducerea, scoaterea, tranzitul, circulația și depozitarea mărfurilor care circulă între teritoriul vamal și țările sau teritoriile din afara acestui teritoriu, precum și staționarea și circulația pe teritoriul vamal a mărfurilor străine;

12) declarant – persoană care depune în nume propriu sau în numele căreia se depune o declarație vamală, o declarație de depozitare temporară, o notificare sumară de intrare, o notificare sumară de ieșire, o declarație de reexport sau o notificare de reexport;

16) declaraţie vamală – acțiune sau act prin care o persoană manifestă, sub forma și în modalitatea prevăzute, voința de a plasa mărfurile sub un anumit regim vamal, menționând, dacă este cazul, procedura specifică care urmează să fie aplicată,

22) drepturi de import – taxă vamală care trebuie plătită la importul mărfurilor, taxă pe valoarea adăugată și accize a căror încasare este atribuită Serviciului Vamal.

Conform art.1 alin.2 Cod vamal, legislaţia vamală este constituită din din prezentul cod, din Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor, precum și din alte acte normative și acorduri internaționale în domeniul vamal la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art.178 alin.(1) lit.a), c) Cod vamal, declarantul este obligat: a) să declare mărfurile şi mijloacele de transport conform procedurii stabilite de prezentul cod şi de alte acte normative; c) să prezinte organului vamal documentele şi informaţiile suplimentare necesare vămuirii.

Dispozițiile art.179 alin.(1-4) Cod vamal statuiază că declaraţia vamală, care se depune la organul vamal, trebuie să fie însoţită de toate documentele necesare vămuirii. În cazul depunerii declaraţiei vamale în format electronic, toate documentele necesare vămuirii se depun în format electronic, cu aplicarea pe declaraţia vamală a semnăturii digitale, eliberată de Centrul de certificare a cheilor publice al autorităţilor administraţiei publice. Organul vamal este în drept să ceară informaţii suplimentare pentru a verifica datele din declaraţia vamală sau din alte documente prezentate. Lista de documente şi informaţii suplimentare care trebuie prezentate o stabileşte Serviciul Vamal. Organul

vamal este în drept să stabilească termenele de prezentare a documentelor lipsă şi a informaţiilor suplimentare.

Potrivit art.103 alin.1 pct.29 Cod fiscal, se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere: mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor şi/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul şi în termenele prevăzute de legislaţie. Modul de aplicare a facilităţilor fiscale respective se stabileşte de Guvern.

Conform art. 28 lit.q2 din Legega nr.1380 din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, sînt scutite de taxa vamală: mijloacele fixe utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor şi/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul şi în termenele prevăzute de legislaţie. Modul de aplicare a facilităţilor fiscale respective se stabileşte de Guvern.

Colegiul notează că prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 26.02.2014 s-a aprobat Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale stabilite în art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 şi art.28 lit.q2) din Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.

Potrivit pct.2 și 3 din Regulamentul aprobat prin HG nr.145 din 26.02.2014, în conformitate cu prevederile art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal, TVA nu se aplică la importul şi pentru livrările efectuate pe teritoriul republicii al activelor materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor şi/sau la executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul şi în termenele prevăzute de legislaţie. În conformitate cu prevederile art.28 lit.q2) din Legea cu privire la tariful vamal, sînt scutite de taxa vamală activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor şi/sau la executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul social în modul şi în termenele prevăzute de legislaţie.

Pct.4 din Regulamentul aprobat prin HG nr.145 din 26.02.2014 prevede că pentru a beneficia de facilităţile fiscale specificate la pct.2 şi 3 din prezentul Regulament, este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii:

a) activele materiale pe termen lung sînt destinate includerii în capitalul statutar (social);

b) activele materiale pe termen lung trebuie să fie utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor şi/sau la executarea lucrărilor;

c) uzura activelor materiale pe termen lung se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate şi/sau lucrărilor executate în procesul de producere, prestare a serviciilor şi/sau executare a lucrărilor;

d) activele materiale pe termen lung nu vor fi înstrăinate, transmise în folosinţă sau posesie (exceptînd locaţiunea bunurilor imobile), atît integral, cît şi pe părţi componente ale acestora, pe parcursul a 3 ani de la data validării declaraţiei vamale respective sau eliberării facturii fiscale.

Pct.6 din Regulamentul aprobat prin HG nr.145 din 26.02.2014 stabilește că prevederile prezentului Regulament se extind asupra subiecţilor impozabili cu TVA, care livrează pe teritoriul ţării active materiale pe termen lung destinate includerii în capitalul statutar (social), asupra subiecţilor în al căror capital statutar (social) au fost introduse activele materiale, conform prevederilor din Codul fiscal, precum şi asupra plătitorilor de taxe vamale, potrivit Legii cu privire la tariful vamal.

Conform pct.7 din Regulamentul aprobat prin HG nr.145 din 26.02.2014, facilităţile fiscale prevăzute în pct.2 şi 3 din prezentul Regulament se aplică asupra activelor materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, prestarea serviciilor şi/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) de către:

a) agentul economic (în al cărui capital social sînt introduse acestea), din contul profitului net şi/sau al capitalului de rezervă;

b) fondator, din contul propriu, sau de către acţionari/asociaţi, din contul mijloacelor băneşti depuse al acestora.

Pct. 14-16 din Regulamentul aprobat prin HG nr.145 din 26.02.2014 stabieşte că pentru a beneficia de scutirea de taxa vamală şi de TVA, agentul economic prezintă la organul vamal, în a cărei rază activează, copia deciziei Agenției Servicii Publice privind înregistrarea formării sau majorării capitalului social, certificată de către Agenția Servicii Publice sau autentificată notarial. Suma facilităţii fiscale se va determina reieşind din valoarea în vamă a activelor materiale. În cazul neprezentării documentului specificat la pct.14 din prezentul Regulament, la momentul depunerii declaraţiei vamale de import al activelor materiale, agentul economic importator achită TVA şi taxa vamală în modul stabilit de legislaţia în vigoare, iar restituirea ulterioară a sumelor încasate de către organele vamale nu se efectuează.

Potrivit materialelor cauzei, utilajul importat de către SRL„Grav-Metit” a fost procurat din activele fondului statutar al întreprinderii, care a fost format din surse proprii, capitalul social al întreprinderii constituind 1 340 783 lei, format din 686 000 lei care constituie depozitul bancar de la BC"Victoriabank"SA şi 654 783 lei - valoarea bunului, dar care nu este acoperit cu surse financiare, din motiv că bunul importat care constituie mijloace fixe a fost procurat din același depozit bancar, fapt care duce la nerespectarea condițiilor de beneficere a faciliăților fiscale și vamale la importul

mărfurilor "mașina de tăiat metal cu lazer cu fibre LF3015LN 1000 WRAYCUS-1 buc. și mașina de tăiat și gravat cu lazer CO2 LC1390N-1 buc."

În aceste condiții, suma de 134 845,09 lei, percepută de Biroul Vamal Nord de la SRL„Grav-Metit" în calitate de drept de import pentru utilajul vămuit "mașina de tăiat metal cu lazer cu fibre LF3015LN 1000 WRAYCUS-1 buc. și mașina de tăiat și gravat cu lazer CO2 LC1390N-1 buc.", a fost încasată în strictă conformitate cu prevederile legale.

În acest context, Colegiul reține că SRL„Grav-Metit” nu a prezentat dovezi confirmative că utilajul vămuit menționat supra, a fost procurat din mijloacele în corespundere cu prevederile pct.(7) din Regulamentul cu privire la modul de aplicare a facilităţilor fiscale stabilite în art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal şi art.28 lit.q2) din Legea cu privire la tariful vamal, Regulament aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.145 din 26.02.2014.

Concomitent completul de judecată evidențiază că SRL„Grav-Metit” nu a contestat actul de inspecție la declarația vamală nr.116018085 din 17.09.2021, care a stat la baza refuzului facilităților fiscale și vamale. Subsecvent, prima instanță corect a statuat că din acest considerent, revenirea declarației vamale la etapa inițială cu acordarea de facilitate rub.37 „regim” din 4200 702 (import definitiv cu faciltăți) și cu restituirea drepturilor de import achitate în mărime de 134 845,09 lei se apreciază ca fiind imposibilă.

Distinct de cele enunțate, completul de judecată conchide că argumentele apelului nu constituie temei de casare a hotărârii contestate, pe cale de consecință apelul declarat de SRL„Grav-Metit” se respinge.

Dat fiind respingerea acțiunii SRL„Grav-Metit” nu beneficiază de compensarea cheltuielilor de judecată, în conformitate cu dispozițiile art.94 CPC.

Potrivit art.240 alin.3 Cod administrativ, decizia de apel se motivează în scris în termen de 45 de zile lucrătoare de la data pronunţării.

Conform art.244 alin.1; 245 Cod administrativ, hotărîrile curţii de apel ca instanţa de fond, precum şi deciziile instanţei de apel pot fi contestate cu recurs. Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la pronunţarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabileşte un alt termen.

Conducându-se de dispozițiile art.240 alin.1 lit.a) Cod administrativ, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți,-

decide:

Respinge apelul declarat de SRL„Grav-Metit” împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți sediul central din 13 iulie 2023, adoptată în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ formulată de SRL„Grav-Metit” către Biroul Vamal Nord al Serviciului

Vamal privind acordarea facilităților fiscale, restituirea sumelor, compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunţarea deciziei motivate, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Preşedintele ședinței, judecătorul **Elena Grumeza**

Judecătorii **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**